

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Forespørgsel nr. F 36:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren og fødevarerministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om situationen for forbrugerne efter de nedskæringer, der er foretaget på finansloven i forhold til institutioner, som skal varetage forbrugerinteresser, jf. eksempelvis nedskæringerne for Forbrugerstyrelsen, der sekretariatsbetjener Forbrugerombudsmanden og Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet, Fødevarerdirektoratet og tilskuddet til Danmarks Aktive Forbrugere?«

Af Ritt Bjerregaard (S), Jan Trøjborg (S), Jørn Jespersen (SF), Ole Sohn (SF), Marianne Jelved (RV) og Martin Lidegaard (RV).

(Forespørgslen anmeldt 22/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 5/4 2002).

Kl. 10.35

Begrundelse

Ritt Bjerregaard (S):

Når vi i dag stiller denne forespørgsel til både erhvervsministeren og fødevarerministeren, hænger det jo sammen med, at forbrugerne spiller en stadig stigende rolle i samfundet. Det gælder her i landet, og det gælder i forhold til andre lande. Det gør de også i en international sammenhæng, hvor forbrugerne inddrages i de politiske drøftelser.

Derfor var det påfaldende for forespørgerne, at der i regeringens tiltrædelseserklæring ikke

var noget om regeringens forhold til forbrugerne. Vi skulle måske have forventet, at den nye regering også synes, at det var en god idé at gøre klart, hvor man stod i forhold til forbrugerne, men det synes man ikke rigtig, og vi har heller ikke set noget i det materiale, der ligger fra fødevarerministeren. Derfor er det naturligt at bede om en debat i dag, så vi kan få gjort det klart, hvor regeringen står.

Vi blev jo ikke mindre bekymrede af det, der skete på finansloven, hvor en lang række besparelser blev gennemført. Forbrugerrådet blev skåret ned; en lang række stillinger falder væk. Danmarks Aktive Forbrugere fik færre penge. Den Grønne Fond blev nedlagt, så de Grønne Familier ikke kunne få noget. Forbrugerstyrelsen måtte spare. Forbrugerinformation måtte nedskære sit ambitionsniveau. Konkurrencestyrelsen måtte også nedskære sit antal ansatte.

Noget af det sidste, vi har hørt, er, at der også skal spares på en af de kanaler, forbrugerne har ind til statsadministrationen og forbrugerne. Det er en hotline, som man kan ringe til, og hvor man kan få svar på en lang række af de spørgsmål, man har som forbruger. I forvejen var der en kapacitet, der betød, at man havde lange ventelister. Nu skærer man yderligere med det resultat, at forbrugerne får en klart dårligere service.

Så vi håber meget, at ministrene her i dag kan gøre det klart, at det ikke er en selvstændig opgave for regeringen at gøre det vanskeligere for forbrugerne i det moderne samfund.

Besvarelse

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg er meget glad for at få stillet denne forespørgsel, for den giver mig lejlighed til at præcisere, at denne regering ikke nedprioriterer forbrugerpolitikken, tværtimod. Mit ministerium er i fuld gang med en strategi til en nyorientering af forbrugerpolitikken. Det første konkrete resultat vil være en reform af hele forbrugerklageområdet.

Jeg vil gerne understrege, at denne regering bruger lige så mange ressourcer på forbrugerområdet som den tidligere regering, hvis man ser bort fra det ekstraordinære løft i årene 2000 og 2001. Det var en følge af den tidligere regerings forbrugerpolitiske strategi og var knyttet

til en række initiativer, som efterhånden er ført ud i livet.

Lad mig slå fast, at regeringen ikke har foretaget særlige nedskæringer på forbrugerområdet, men generelle besparelser på finansloven som led i en generel omprioritering. Omprioriteringerne på finansloven har været nødvendige for bl.a. at få råd til flere og bedre velfærdsydelse, og forbrugerne er jo også forbrugere af velfærdsydelse, f.eks. hjemmehjælp og en effektiv behandling på landets sygehuse.

Samtidig vil jeg understrege, at når der har vist sig et konkret behov for en styrket indsats på forbrugerområdet, har regeringen været indstillet på at finde en løsning. I år har vi f.eks. taget initiativ til en ekstrabevilling for at få nedbragt sagsbehandlingstiden i Forbrugerklagenævnet og for at sikre en bedre efterlevelse af klagenævnets afgørelser. I december sidste år gav vi Forbrugerrådet et ekstra tilskud på 1,9 mio. kr. til at styrke indsatsen i de private klagenævne.

Jeg synes i øvrigt, det er vigtigt at pointere, at man ikke skal bedømme forbrugernes situation alene ud fra, hvor mange ressourcer forbrugermyndighederne har. Forbrugernes velfærd afhænger i høj grad af, om de har adgang til vel fungerende markeder præget af konkurrence og gode forbrugerforhold. Her spiller myndighederne en rolle, men mange ting klares heldigvis af virksomhederne og forbrugerne selv.

KL 10.40

Forbrugernes situation og forbrugerforholdene på de danske markeder er faktisk generelt ganske gode. Det viser undersøgelser, som Konkurrencestyrelsen og Forbrugerstyrelsen har lavet i fællesskab.

Lad mig i øvrigt understrege, at der i 2002 er afsat flere ressourcer på forbrugerområdet, inklusive tilskud til Forbrugerrådet, end den tidligere regering lagde op til i sit finanslovudspil.

Når man tager alt dette i betragtning, synes jeg faktisk, at diskussionen om besparelser er kommet ud af proportioner. Jeg synes, at vi i stedet skal tale om, hvordan vi får skabt rammerne for en moderne forbrugerpolitik, der matcher forbrugernes vilkår på markedet, som det nu ser ud i dag.

Forbrugerne står i dag over for en række udfordringer, som den nuværende forbrugerpolitik har svært ved at tage hånd om. De produkter, der i dag sælges, er langt mere komplicerede end tidligere. Der er en stigende handel på tværs af grænserne ikke mindst i form af handel via

internet, og vi ser hele tiden nye handelsformer, f.eks. kan der nu handles via mobiltelefoner.

Forbrugerne er samtidig begyndt at handle på de nye markeder, der opstår som følge af liberaliseringen af f.eks. telemarkedet og energimarkedet, ligesom der opstår markeder på de offentlige områder, hvor der i dag er indført frit brugervalg.

De forbrugerpolitiske udfordringer i dag og i fremtiden er altså på mange måder anderledes, end da den nuværende forbrugerpolitik tog form for 25-30 år siden. Der er derfor behov for at se på, om de forbrugerpolitiske redskaber, vi har i dag, matcher de nye udfordringer på markedet.

Det er regeringens vision at skabe en ny og mere effektiv forbrugerpolitik med vægt på dialog mellem virksomheder, forbrugere og myndigheder. Regeringen er derfor netop gået i gang med et større reformarbejde under overskriften »Nyorientering i forbrugerpolitikken«.

Udgangspunktet for fremtidens forbrugerpolitik skal være at sikre forbrugernes rettigheder, sikkerhed og information. Det skal bl.a. ske ved at skabe de nødvendige rammer for virksomhederne, så de selv får bedre muligheder for at bruge gode kundeforhold aktivt i konkurrencen.

Noget af det, der først trænger sig på, vil jeg gerne sige, og det er der også blevet arbejdet med under den tidligere regering, er en reform af klagenævssystemet i Danmark. Reformen skal bl.a. bane vejen for oprettelsen af flere brancheklagenævne. Med brancheklagenævne har brancherne og forbrugernes organisationer selv ansvaret for at håndtere de uoverensstemmelser, der opstår mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende. Erfaringen har vist, at brancheklagenævne medfører en bedre efterlevelse og generelt virker mere forebyggende på omfanget og antallet af tvister. Så er der jo ingen grund til, at det offentlige gør noget, som virksomhedernes og forbrugernes organisationer gør bedre selv.

Et andet element i nyorienteringen af forbrugerpolitikken er den regelforenkling og den administrative modernisering, som regeringen har sat i gang.

I dag ændrer markedet sig ofte hurtigere, end lovgivningen kan følge med. Detailregulering kan i praksis være forældet inden vedtagelsen. Fremtidens forbrugerregulering bør derfor bestå af rammeregulering, der udfyldes gennem en ligeværdig og løbende dialog mellem virksomheder, forbrugere og myndigheder.

Konkret kan jeg f.eks. pege på, at markedsføringsloven efterhånden trænger til et grundigt eftersyn. Vi vil bl.a. overveje, om de detaljerede regler i loven virker efter hensigten. Også prismærkningsloven kan trænge til en revision set i lyset af nye muligheder for handel på nettet og via mobiltelefonen.

Det tredje element i nyorienteringen af forbrugerpolitikken handler om at få skabt rammerne for en styrket dialog mellem brancher og virksomheder. Vi vil lægge større vægt på at få udviklet forbrugerforholdene gennem en forebyggende indsats over for virksomheder og brancher, og vi vil give virksomhederne gode incitamenter til selv at udvikle positive kunderelationer og dermed opnå konkurrencefordele.

Vi vil fortsat lægge vægt på forbrugersikkerhed. Det bidrager til øget forbrugertryghed og øget vækst i samfundet. Endelig skal også informationen til forbrugerne udvikles. De mange nye informationsmuligheder skal udnyttes, og vi skal i højere grad inddrage virksomhederne i en styrket informationsindsats.

Der er med andre ord behov for ganske betydelige omlægninger og effektiviseringer af forbrugerpolitikken, og jeg er sikker på, at forbrugerne vil opleve, at de får langt mere for pengene end tidligere.

Senere på året vil jeg fremlægge et samlet oplæg til regeringens nye forbrugerpolitik. Det bliver et oplæg, som kommer med et bud på, hvordan forbrugerpolitikken skal forme sig i de kommende år. Oplægget vil indeholde forslag til konkrete indsatsområder på forbrugerområdet.

Kl. 10.45

Vi vil naturligvis inddrage forbruger- og erhvervsorganisationerne i denne proces, og jeg ser gerne, at der bliver en bred opbakning til den nye strategi. Derfor vil jeg allerede nu invitere partiernes erhvervsordførere til en drøftelse, når udkastet til oplægget foreligger senere på året. Indtil da ser jeg frem til en god og konstruktiv debat om forbrugerpolitikken nu og i de kommende måneder.

Jeg vil nu give ordet til fødevarerministeren, som vil besvare den del af forespørgslen, der omhandler Fødevaredirektoratet.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel): Jeg skal bare kort redegøre for situationen for forbrugerne efter de effektiviseringer, der er

foretaget på Fødevaredirektoratets område i forbindelse med vedtagelse af finansloven.

Jeg har i øvrigt haft lejlighed til tidligere og op til flere gange at kunne redegøre for Fødevaredirektoratets økonomi, og senere på dagen i forbindelse med forespørgsel nr. F 33 skal jeg redegøre for, hvordan regeringen vil sikre fødevareresikkerheden i fremtiden.

De reelle besparelser, for så vidt angår finanslov 2002, svarer til blot ca. 1 pct. af den samlede bevilling til området i forhold til den tidligere regerings spareforslag. En af besparelserne skyldes bortfald af opgaver og i øvrigt almindelige effektivitetsforbedringer, der ikke medfører nogen som helst form for risiko i forbindelse med fødevareresikkerhed.

I de kommende år vil regeringen fortsat effektivisere driften og gennemføre kontrollen, som den er forudsat i fødevarerloven. Dermed mener vi som ét af de partier, der stod bag fødevarerloven, at forbrugerne vil være godt stillet.

Det virker lidt på mig som om, at de, der har stillet den her forespørgsel, tror, at jo flere ressourcer, der bliver anvendt på fødevarerkontrol, jo bedre fødevareresikkerhed får man også ud af det. Jeg synes, at det er en forkert indfaldsvinkel.

Regeringen er af den opfattelse, at det er helt afgørende at anvende de ressourcer, som man sætter af til området, på den mest effektive måde. Besparelserne på finansloven er således udtryk for, at mangt og meget kan gøres anderledes, og det kan gøres mere effektivt, end det er tilfældet i dag, f.eks. når vi snakker om hele diskussionen om reduktion af de mikrobiologiske analyser.

Reduktionen skal jo i øvrigt også ses i sammenhæng med, at den mikrobiologiske kontrol i detailleret fremover i langt højere grad vil blive koncentreret om bestemte problemområder, som fødevareregionerne løbende prioriterer. Ressourcerne bliver altså brugt dér, hvor problemerne er, og det betyder alt i alt, at vi får en bedre fødevareresikkerhed for færre ressourcer.

Endelig skal jeg til sidst bare for en ordens skyld gøre opmærksom på, at Fødevaredirektoratet jo ikke er en forbrugerorganisation. Fødevaredirektoratet er en myndighed, der varetager mange forskellige opgaver både for forbrugerne, for primærproducenterne og for virksomhederne.

Forhandling

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil gerne takke begge ministrene for besvarelsen. Det er jo rigtigt, som fødevarerministeren sagde det, at vi vender tilbage til diskussionen om fødevarerikkerhed i forbindelse med den næste forespørgsel. Derfor skal jeg i denne omgang kun konstatere, at vi heller ikke har den opfattelse, at en god service har sammenhæng med, at der bare bliver puttet flere penge i en sektor. Men vi tror i allerhøjeste grad, at den afhænger af de krav, man stiller, og af de opgaver, der skal løses. Det kan vi så vende tilbage til.

Så vil jeg gerne sige til erhvervsministeren, at jeg synes, at det var et fremadrettet og godt indlæg om forbrugerpolitikken, og vi ser da klart frem til det samlede oplæg, som vil komme fra ministerens side.

Det slog mig, da jeg hørte redegørelsen, at ministeren faktisk ikke brugte nogen tid på overhovedet at omtale det internationale perspektiv og de forpligtelser, Danmark har i europæisk sammenhæng, men også i yderligere international sammenhæng. Jeg håber da meget, at vi i forbindelse med debatten her i dag kan få belyst også den side af forbrugerarbejdet, som jo klart er meget vigtigt og også er med til at understrege Danmarks position. Vi har en lang tradition for netop at inddrage forbrugerorganisationerne, og her, hvor vi ser frem til et formandskab, kan det jo godt være lidt bekymrende, at ministeren slet ikke havde nogen bemærkninger til den side af sagen.

Kl. 10.50

Jeg mærkede mig også, at ministeren ikke gik ind på konsekvenserne af nogle af de besparelser, som er et resultat af finansloven. Jeg regner med, at vi i den videre debat kan komme mere ind på de konsekvenser, det har for forbrugerne, bl.a. på deres muligheder for at rette henvendelse og få svar på spørgsmål, som den meget enkle konstruktion, altså en hotline, har været udtryk for.

Erik Larsen (V):

Jeg vil starte med at sige, at jeg synes, det er ganske udmærket, at denne forespørgsel er rejst. Det drejer sig om de forbrugerspørgsmål, som man fra forslagsstillernes side har taget fat på.

Jeg synes, det er glædeligt, at vi her i Folketinget altid har haft en meget stor fælles enighed om forbrugerpolitikken. Udviklingen, som jeg i hvert fald har været med til at opleve, har været,

at man overordnet har styrket forbrugerpolitikken, forbrugersikkerheden og forbrugeroplysningen ved forskellige initiativer, som har været særdeles nyttige.

Men jeg vil også godt sige, at jeg er lidt ked af, at forslagsstillerne fokuserer så meget og ensidigt på konsekvenserne af finansloven og meget på de specifikke organisationer inden for forbrugerområdet.

Heller ikke min tale vil indeholde spørgsmålet om relationerne til det internationale og til EU, for jeg ser forespørgslen som meget tæt knyttet til det nationale og virkningerne af finansloven for 2002.

Jeg ønsker i stedet for at prøve at se fremad: Hvad er det for en vej, vi skal betrede, når vi skal fremlægge og vedtage nye initiativer på det forbrugerpolitiske område?

Jeg synes, det er vigtigt, at vi fokuserer mere på at få dialog mellem virksomheder, forbrugere og myndigheder; at en forbedret dialog er vejen til en større sikkerhed; at ansvaret for forbrugerpolitikken først og fremmest ligger hos virksomhederne, organisationerne og forbrugerne; at myndighederne skal være dem, der udstikker rammerne for, hvordan tingene skal hænge sammen.

Denne dialog er et område, som vi heldigvis i de seneste år har set blomstre og udvikle sig. Der er mange gode eksempler på, at organisationer og virksomheder sammen med forbrugertilrettelserne har fundet forskellige løsninger, som har været til stor glæde for forbrugerne; de forbrugere, det hele jo handler om, altså den enkelte person og den enkelte familie. Jeg synes, at det er en udvikling, som skal fortsætte.

Et andet element i vores forbrugerpolitik er jo klageinstanser, og der bemærkede jeg, at ministeren lagde stor vægt på, at man fik en sagsbehandlingstid, som er ordentlig, som er hurtig, og som er relevant.

Så er der det sidste og måske meget væsentlige punkt, som jeg synes virkelig var fremadrettet i ministerens tale: Det er informationen til forbrugerne. Lad mig sige helt klart, at i Venstre finder vi det utrolig vigtigt, at informationsniveauet til forbrugerne er på et meget højt niveau. Ikke sådan at forstå, at det er det eneste, men det er utrolig vigtigt, så den enkelte forbruger kan træffe de rigtige valg.

Kl. 10.55

Vi har i Venstre den opfattelse, at vi aldrig må komme så langt i myndighedsudøvelsen omkring forbrugerpolitikken, at den enkeltes an-

svar for egne beslutninger og egne valg træder i baggrunden eller bliver fuldstændig udvisket.

Det er utrolig vigtigt, at oplysningen til forbrugerne kan danne en kvalificeret baggrund for det personlige valg. På det område forestiller vi os i Venstre, at vi kan gøre endnu mere. Det er ikke og må aldrig blive det offentliges opgave at tage ansvaret væk fra den enkelte forbruger.

Jeg vil gerne fra Venstres side slutte med at give tilsagn til ministeren om at gå ind i et konstruktivt arbejde for en nyorientering af forbrugerpolitikken. Vi lægger meget vægt på, at der bliver en bred politisk opbakning til det, og vi deltager aktivt i det. Det vil vi også appellere til andre partier om at gøre.

Jeg skal slutte mit indlæg med på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti af fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at tillidsfulde og tilfredse forbrugere spiller en afgørende rolle for virksomhedernes muligheder for fortsat vækst. Det er derfor vigtigt, at forbrugerpolitikken tager højde for de mange nye udfordringer, virksomheder og forbrugere i dag står over for.

Regeringen opfordres til at fortsætte arbejdet med at skabe gode rammer for forbrugerne og til at fremsætte forslag til en moderne forbrugerpolitik, der i højere grad matcher forbrugernes vilkår på markedet, herunder

- styrke forbrugernes forudsætninger og muligheder for at handle på nye måder og på nye markeder, der konstant er i forandring,
- styrke grundlaget for og incitamentet til dialog mellem virksomheder, forbrugere og myndigheder,
- styrke forbruger- og fødevarerikkerheden og
- styrke forbrugernes rettigheder og adgang til information gennem et øget samarbejde og nye partnerskaber mellem forbrugere, erhvervsliv og myndigheder.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er forslaget til vedtagelse jo ikke formuleret med en sådan klarhed, at man umiddelbart af teksten kan se, hvad det egentlig går ud på.

Men meningen er jo klar nok, nemlig at det offentliges indsats skal trækkes væk, og det skal overlades til erhvervslivet at kontrollere sig selv. Der vil jeg godt stille et spørgsmål til hr. Erik Larsen. Hvis nu vi tager et konkret eksempel som f.eks. de store banker, så er det jo velkendt, at de ikke går ind for uafhængige forbrugersinstanser, der kan beskytte forbrugernes interesser over for bankerne. Jeg går ud fra, at vi kan være enige om, at sådan er det. Så vil jeg godt spørge: Ud fra den strategi, som regeringen nu har fremlagt, hvad skal forbrugerne så gøre for at få en ordentlig behandling i deres bank?

For det spørgsmål lader sig ikke besvare ud fra det forslag til vedtagelse, der er fremsat, for bankerne vil jo ikke. Så den der snak om frivillighed, når det f.eks. gælder de store banker, er jo noget pjat. Det går jeg ud fra hr. Erik Larsen også vil erkende. Og så betyder forslaget i realiteten bare, at forbrugerne er overladt til deres skæbne.

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det var jo mange pæne ord fra hr. Erik Larsens side om, hvad man gerne ville gøre for forbrugerne og deres situation. Men jeg synes ligesom, der er et eller andet hult over det, når det ikke er mere end halvanden måned siden, vi faktisk sad her og stemte om finanslovsforslaget og så, hvordan man område for område rent faktisk beskar og beskar.

Jeg vil godt helt konkret spørge hr. Erik Larsen: Hvad er Venstres svar på, at forbrugerklagenævnsagerne er eksploderet? Hvad er Venstres svar på, at forbrugerhotlinen rent faktisk ikke har mulighed for den åbningstid, der er behov for? Hvad er Venstres svar på, hvordan man vil servicere forbrugerne, samtidig med at man har skåret så mange millioner væk, som man har?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen om forholdene mellem bankerne og forbrugerne, at der senere kommer forslag om en reorganisering af hele spørgsmålet om forbrugersikkerhed. Ja, det hed-

der vel også sikkerhed, når det drejer sig om banker. Man kan somme tider blive i tvivl, når man har fødevarer med inde i debatten. Det er klart ifølge de udmeldinger, der har været fra brancherne også inden for den finansielle verden.

Med hensyn til Forbrugerrådet ser vi frem til, at man kan finde nogle både forsvarlige og etiske regler for deres arbejde.

Til fru Lissa Mathiasen: Jeg er selvfølgelig ked af, hvis jeg lyder hul. Det er første gang, der er nogen, der har sagt det til mig. Men jeg vil gerne sige, at som udgangspunkt er de tal, som ministeren redegjorde for i forhold til, hvad den tidligere regering havde af planer på området, af en størrelsesorden, så jeg ikke ser, at den økonomiske del af den her debat bør afføde problemer, der er af en sådan karakter, at man overhovedet kan tale om forringelser. Vi har stadig væk et meget højt, synes jeg, niveau. Det går jeg ud fra at den tidligere regering også var enig i. Vi har haft et pænt og ordentligt niveau på det her område.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen skal hr. Erik Larsens oplysninger vedrørende arbejdet omkring bankerne forstås sådan, at man vil indføre en ordning, således at bankerne f.eks. i fremtiden skal rette sig efter de henstillinger, der kommer fra Forbrugerombudsmanden? Det ville jo være interessant, for så kunne der komme lidt bevægelse i tingene. Men det er ikke, som jeg hidtil har opfattet det, regeringens signaler. Da var det mere, at bankerne kan skalte og valte, som de vil, og det skal de have lov til at fortsætte med. Jeg synes, det er interessant, hvis Venstres ordfører nu lægger op til en anden linje. Det var jo svært at tolke budskabet.

Så jeg vil egentlig godt spørge helt præcis: Vil man arbejde for en ordning, således at bankerne fremover skal følge henstillingerne, eller går regeringens politik bare ud på, at bankerne fremover skal kunne skalte og valte, som de har gjort hidtil, uden at tage hensyn til forbrugerne?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror ikke, der er ret mange forbrugere, som føler sig særlig trykke ved at få et svar, der hedder: Det skal nok gå, selv om der er sket besparelser.

Jeg spurgte faktisk meget konkret: Hvad er Venstres svar på, hvordan man vil servicere forbrugerne, i og med at vi ser, at forbrugerklagenævnsagerne simpelt hen bare er vokset voldsomt, samtidig med at vi ser, at hotlinen i den grad er presset i forhold til de mange mennesker, der bruger hotlinen. Der var 74.000 sidste år, der brugte hotlinen. Hvad er Venstres svar på, hvordan man vil servicere de mange forbrugere, der har brug for de her råd og vejledninger?

Kl. 11.05

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Til hr. Keld Albrechtsen: Det er jo sådan, som jeg også prøvede på at sige, at der nu er lavet nogle aftaler for banker og forbrugersiden, som jeg tror på vil være tilstrækkelig gode og måske også bedre end den måde, som tingene har fungeret på indtil nu.

Jeg er aldeles uenig i, at bankerne ikke tager hensyn til forbrugerne. Det er et område, hvor der er fri konkurrence, og der er mange muligheder. Jeg synes, at det, vi ser, er, at kunderne i høj grad er opmærksomme på den behandling, de får, og skifter pengeinstitut efter, hvor de synes, de får den bedste behandling.

Jeg ser ikke noget problem i, at vi får en større dialog mellem virksomhederne og forbrugerne. Jeg tror, at det er bedre, end det har været hidtil.

Og til fru Lissa Mathiasen vil jeg sige, det er vildt overdrevet at sige, at det her område nu nedprioriteres økonomisk. Ministeren gav i sit indlæg tallene for, hvad det er, der er sket på området. Og omkring hotlinen vil jeg igen sige, at det trods alt er en begrænset nedskæring, der har fundet sted.

Sammenfattende vil jeg sige, at vi ser frem til bred politisk enighed om at formulere en ny forbrugerpolitik, som måske i højere grad bygger på dialogen mellem de berørte, og jeg er helt overbevist om, at Venstre vil give sit bidrag til det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt kvittere for, at hr. Erik Larsen trods alt erkender, at der er sket besparelser. Omvendt undrer det mig lidt, at man siger: Nå, ja, det går nok.

I en situation, hvor klagenævnsagerne hober sig op, vil jeg godt spørge, om man synes, det er tilfredsstillende, at der går et par år, fra en for-

bruger klager, til sagen er afklaret. Det er en dårlig forbrugerservice. Er man enig i det i Venstre, eller synes man også, det er godt nok?

Så nævnede hr. Erik Larsen spørgsmålet omkring hotline og sagde, at det nok også går.

I og med at der er så stort et pres og der er så lang en ventetid, og i og med at der er så mange, der gerne vil igennem, er det så ikke en forkert kurs, at man vælger at skære i deres budgetter frem for at give dem penge? Det ville da være en langt mere konstruktiv forbrugerservice og måske også en billigere måde at servicere forbrugerne på ved at give pengene til f.eks. hotlinen.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er da rigtigt, hvad Venstres ordfører siger. Helt principielt er det rigtigt, at kvaliteten af det, midlerne skal bruges til, nødvendigvis ikke altid hænger sammen med, hvor mange midler der er. Derfor er det et eller andet sted også svært at være imod, at man kan effektivisere.

Det, der er problemet, når vi taler om forbrugerområdet, er bare, når vi tæller sammen og ser, hvad det er, grønthøsteren er høvlet hen over. Så må man sige, at det ikke er udtryk for en prioritering. Det er udtryk for en almindelig grønthøstermetode, uden at der er perspektiv i det. Det er det, der er ærgerligt.

Hvis regeringen nu havde valgt at prioritere forbrugerpolitikken og dermed havde sagt: Hvilke af de institutioner, vi har, skal vi satse på, eller hvilke områder, som kan gøre det nemt for forbrugerne at få den information, som forbrugerne oplever de har brug for, skal vi udvikle, så kunne vi diskutere det.

Derfor er det interessant: Hvad agter regeringen at prioritere ved næste års finanslov? Er det en ny gang grønthøstermetode, eller hvor går regeringen ind for at lette vejen for forbrugeren til den information, forbrugeren efterspørger?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Til fru Lissa Mathiasen vil jeg sige, at jeg sagde i min ordførertale, at det er vigtigt, at klageinstanser fungerer, at de afgiver nogle hurtige kendelser, eller hvad det hedder. Jeg noterede mig også, at ministeren i sin tale redegjorde for, at det område får tilført flere midler.

Kl. 11.10

Til fru Marianne Jelved: Jamen det er jo rigtigt. Jeg kan jo ikke sige ret meget andet end, at vi hele tiden må arbejde med det her. Jeg synes,

at i lyset af den fremstrakte hånd, eller hvad man skal kalde det, ministeren kom med her i dag med hensyn til at formulere en fremtidig forbrugerpolitik, må den netop basere sig ikke alene på de økonomiske ressourcer, men også på de metoder, som man anvender i forbrugerpolitikken, og at man der må se tingene i et samlet perspektiv.

Vi kan selvfølgelig heller ikke se bort fra de økonomiske midler, for så var det jo en nem sag.

Jeg synes, at det samlede billede på det her område viser, at der er brug for en nyorientering, også fordi der er så mange ting, der ændrer sig i forbrugers verden, og i den nyorientering hører selvfølgelig både metoder og økonomi.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var sådan set ikke meningen, at jeg ville have taget ordet i denne debat, men det fangede mig så alligevel på en eller anden måde. Det er skidt at nå dertil, at det er klager, vi skal behandle. Det var betydelig bedre, hvis vi kunne forebygge, at vi kom så langt, og jeg mener, det var det, fru Jelved var oppe og tale om: hvordan man vil skaffe forbrugerne de informationer, de har brug for.

Jeg kunne gå et skridt længere, men det område hører måske slet ikke under erhvervsministeren. Når man nu snakker nyorientering, kunne nyorientering ikke også rumme, at man gik ind og prøvede at kvalificere forbrugerne til bedre at skaffe sig og vurdere de oplysninger, sådan at vi var bedre til at stå imod reklamepresset, sådan at vi altså undgik en væsentlig del af det, der ligger under klageinstansen? Det vil jeg også spørge den socialdemokratiske ordfører om man har gjort sig nogle tanker om, for det synes jeg virkelig kunne være en nyorientering, der betød noget.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole M. Nielsen, at jeg er utrolig enig. Selvfølgelig er det ikke noget mål i sig selv at få klager behandlet. Men når vi taler om nyorientering, og når vi i Venstre også er optaget af nyorientering, er det jo, fordi vi må konstatere, at den forbrugerpolitik, som vi har, i virkeligheden afføder utrolig mange klager.

Det er også derfor, nyorienteringen i højere grad skal gå på det, jeg kaldte dialogen mellem de parter, som har interesser i det her. Og det er helt forkert at fremstille det, som om virksomhe-

derne ikke skulle have interesser i god forbrugerpolitik. Så jeg er meget enig, og jeg synes, det er et element, som selvfølgelig er vigtigt at få med i kommende drøftelser.

Jeg er også meget enig i det med informationen. Nogle gange har vi – det har jeg i hvert fald som forbruger, som almindelig borger i det her land – den fornemmelse, at man kan tale om en eliteforbruger, for hvem det er naturligt at søge de oplysninger, som er nødvendige, og så har man måske det meget, meget store flertal af forbrugere, for hvem oplysningerne ikke nødvendigvis altid er de lettest tilgængelige. Det er noget af det, jeg synes man skal forbedre. Den brede forbrugeroplysning bør forbedres.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Erik Larsen, at jeg er meget enig i, at eliteforbrugeren, som det blev kaldt, nok skal finde oplysninger og søge de sundeste og bedste fødevarer og lignende, og at det er over for den almindelige forbruger, der skal gøres en ekstraordinær indsats. Men det fordrer faktisk, at vi som samfund understøtter, også økonomisk, forbrugerorganisationerne, for det kræver jo ressourcer at kunne matche de store mere og mere monopoliserede fødevarer virksomheder og deres reklamefremstød, som ikke altid går på at præsentere varen, som den reelt er, men som de gerne vil have at den skal se ud.

Kl. 11.15

Derfor er det altså ret væsentligt, at vi styrker indsatsen på forbrugerområdet også med ressourcer.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Og så er det fru Lissa Mathiasen som ordfører.

Lissa Mathiasen (S):

Det er bemærkelsesværdigt, som alle partier synes at bakke op bag en aktiv forbrugerpolitik. En gang imellem kan man have fornemmelsen af, at der nærmest er en sand kamp for at overgå hinanden i besværgelser om, hvor god en forbrugerpolitik de enkelte partier står for. Men ét er tale, andet er handling.

Forbrugerpolitikken, som vi kender den i dag, er jo ikke kommet af sig selv. Den er et resultat af en lang, sej kamp, hvor partier, der nu vil gøre sig til forbrugernes sande forkæmpere, kun nødtvungent har medvirket til, at vi er kommet dertil, hvor vi faktisk er i dag.

I dk21 satte den daværende socialdemokratiske ledede regering det mål, at Danmark skulle være et af de lande, hvor det var nemmest at være kritisk og kvalitetsbevidst forbruger, også uden man havde en høj indkomst.

Forbrugertillid er afgørende for at sikre vel fungerende markeder og dermed også for, at Danmark kan klare sig i den globale konkurrence. Tilsvarende skulle Danmark være foregangsland i EU, herunder styrke forbrugerrådgivningen i de nye ansøgerlande og i det internationale arbejde.

Derfor synes vi også, det er interessant at få afdækket, hvad der skjuler sig bag regeringens og regeringspartierne fine retorik, og hvad konsekvenserne af de gennemførte tiltag vil være, ikke kun for den enkelte forbruger her og nu, men også mere grundlæggende for forbrugerpolitikken.

Regeringen har med hjælp fra Dansk Folkeparti kraftigt beskåret de penge, der går til forbrugernes talerør og beskyttere. Det betyder mere marked, mindre konkurrence, højere priser, færre ressourcer til at føre tilsyn, mindre forbrugerindflydelse, når nye love og regler skal strikkes sammen, færre græsrodsfolk, der holder øje med, om der kommer ulovlige eller underlødige varer på hylderne.

Ser man på regeringsgrundlaget, er det eneste sted, forbrugerpolitikken overhovedet er nævnt, i forbindelse med europapolitikken. Der står kort og godt: Vi skal styrke forbrugerpolitikken. Vi glæder os til at se, når det udspil kommer fra regeringen.

Ikke med ét ord er forbrugerpolitikken nævnt i det øvrige regeringsgrundlag. Og ser man på finansloven, ikke bare for i år, men også for hvad der er lagt an til de følgende år, er det markante svar, der er givet, besparelser på over 400 mio. kr. Danske forbrugere mister altså hermed oplysning, rådgivning, klagemuligheder, udvikling og forskning.

Det er ikke afgørende for os i Socialdemokratiet, om det er de opbyggede systemer, der skal bruges videre. Dem er vi til enhver tid parat til at diskutere. Næ, afgørende for os er, at forbrugerbeskyttelsen er i orden.

Kan ministeren forklare, hvordan mere selvregulering og flere aftaler om god skik kan sikres, når man samtidig kraftigt beskærer Forbrugerrådet? Forudsætningen må da netop være en styrkelse af Forbrugerrådet, for at de vil kunne varetage de her meget tunge opgaver.

Det, vi ser nu, er nedtrapning af kontrollen med banker og forsikringselskaber. Det betyder altså mindre kontrol med, hvilke gebyrer kunderne skal betale. Tilsvarende ser vi, at miljøområdet også bliver prioriteret ned. Det er den gale vej, hr. minister.

Endnu mere uforståeligt bliver det, når man så samtidig kan se, at et af argumenterne for at spare tilskuddet væk til Danmarks Aktive Forbrugere, er, at Forbrugerrådet varetager deres opgaver. Samtidig har man altså givet svaret til Forbrugerrådet: Nu skærer vi lidt i jeres budgetter også.

Tager vi den kendte hotline, hvor almindelige mennesker ringer ind og får råd, bliver den også svækket. Sidste år brugte over 74.000 forbrugere rent faktisk den linje. Jeg tror, det kommer til at koste meget dyrt, hvis man og når man skærer på et område som det her. Det viser sig nemlig, at mundtlig rådgivning ofte løser forbrugernes problem, så de slipper for en dyr og tidskrævende sag. Omvendt ser vi også, at en samtale for mange forbrugere betyder, at de selv kan løse sagen med den erhvervsdrivende.

Kl. 11.20

Tager man så i betragtning, at der er over et års ventetid fra tidspunktet, hvor en forbruger klager, til en sag bliver afgjort ved nævnet, ja, så er der faktisk grund til at være bekymret over den udvikling, som vi ser for øjeblikket.

Jeg forstår egentlig ikke, at regeringen ikke selv er bekymret. Det er selv samme regering, der jo mener, der skal effektiviseres, der skal spares ved vores domstole og ved domstolssystemet. Så jeg forstår slet ikke logikken.

Sagsbehandlingstiden må bringes ned. Vi må sikre, at virksomhederne tager et større ansvar ved klagesagsbehandlingen, og at der skabes en større gennemsigtighed i forhold til forbrugernes situation. Det ønsker vi fra Socialdemokratiets side i forhold til en klagenævnsreform.

Jeg vil godt på vegne af Socialdemokratiet, SF og De Radikale fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at forbrugerpolitikken i højere grad må tage højde for de mange nye fremtidige udfordringer – herunder den øgede globalisering – som forbrugere og virksomheder står over for. En bedre uafhængig forbrugerinformation og -rådgivning, klarere forbrugerrettigheder og større markeds- og priskonkurrence

er blandt værktøjerne til en samlet bedre forbrugerpolitik.

Folketinget opfordrer regeringen til at fremlægge forslag til forbrugerpolitik, der sikrer forbrugernes vilkår, herunder

- sikrer forbrugerne en bedre adgang til en styrket, uafhængig forbrugerrådgivning og -information,
- styrker forbrugernes rettigheder og fødevarer-sikkerhed – blandt andet igennem et øget samarbejde mellem forbrugere, erhvervsliv og myndigheder,
- sikrer en stærk forbrugerrepræsentation i organer og institutioner, der varetager forbruger- og samfundsinteresser og
- styrker Danmark som foregangsland i EU på det forbrugerpolitiske område, herunder medvirker til at øge den forbrugerpolitiske indsats i de nye ansøgerlande, samt medvirker til at styrke det internationale samarbejde om forbrugerpolitik – blandt andet ved at øge forbrugernes indflydelse og repræsentation, der hvor beslutninger træffes i et globaliseret samfund.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 55).

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Og så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

I den senest vedtagne finanslov er der foretaget nogle nedskæringer i forhold til de institutioner, som skal varetage forbrugerinteresser. Der er lagt op til, at der sker nedskæringer for Forbrugerrådet, Danmarks Aktive Forbrugere, Forbrugerstyrelsen og Forbrugerinformation for nu at nævne nogle af de områder, der bliver berørt. Det har jo rejst en voldsom kritik.

Problemet er efter vores opfattelse bare, at ingen med sikkerhed kan sige, om det får så store katastrofale konsekvenser for vore forbrugere, som nogle har sagt at det kan få.

Hvis det viser sig, at det er rigtigt, og at denne kritik er korrekt, er det Dansk Folkepartis opfattelse, at der så er nogle ting, der skal løftes i forbindelse med den kommende finanslov for 2003.

Kl. 11.25

Dansk Folkeparti har den opfattelse, at den forbrugerpolitik, der skal føres i landet, skal

være en forbrugerpolitik, der tager udgangspunkt i forbrugernes rettigheder, information og sikkerhed.

Der er nok heller ingen tvivl om, at klagenævnsystemet i Danmark trænger til at blive gået efter i sømmene.

Derfor noterer Dansk Folkeparti sig med tilfredshed, at regeringen er på vej med en reform, som skal gøre klagenævnsystemet bedre. Her er det også vigtigt, at alle de berørte organisationer bliver inddraget i dette reformarbejde.

Vi tror, det er en ganske god idé, at man ser på hele vores forbrugerpolitik, ser på, om der er noget, der kan ændres, noget, der kan gøres bedre, men stadig væk med udgangspunkt i, at forbrugeren prioriteres højt.

Forbrugerstyrelsen udtalte den 26. marts til Ritzau, at man erkender, at man nu er kommet på smalkost, men vicedirektøren i Forbrugerstyrelsen, Annelise Fenger, sætter også sin lid til, at man allerede i 2003 kan spænde livremmen lidt ud igen, netop fordi regeringen har lagt op til en reform af hele klagenævnsområdet.

Så vi kan ikke rigtig på nuværende tidspunkt sige, om nogen af disse omlægninger og effektiviseringer, som reformen måske medfører, gør, at vi faktisk kan løfte det på samme niveau som i dag, men på en anden måde.

I Dansk Folkeparti ser vi frem til, at der bliver en bred dialog om fremtidens forbrugerpolitik, at oplægget, regeringen kommer med, bliver et bud på, hvordan forbrugerpolitikken skal forme sig i de kommende år, og at oplægget vil indeholde de fornævnte forslag til konkrete indsatsområder for forbrugerområdet.

Men der skal også her lyde et klart signal til regeringen fra DF om – jeg har egentlig nævnt det tidligere, men vil slå det fast endnu en gang – at hvis forbrugerområdet bliver svækket som følge af de besparelser, der er foretaget, så vil Dansk Folkeparti kræve, at det bliver løftet i forbindelse med forhandlingerne om den kommende finanslov.

Sluttelig må jeg sige, at det jo også kan være, at det reformarbejde, regeringen har lagt op til, munder ud i, at alle parter bliver tilfredse.

Jeg skylder også at sige, at vi kan tilslutte os det forslag til vedtagelse, som er fremsat af regeringspartierne.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil egentlig godt takke hr. Christian H. Hansen for de tilsagn, der her er kommet fra Dansk

Folkeparti om i forbindelse med de kommende finanslovforhandlinger seriøst at gå ind og se, om de her mange beskæringer – jeg tager også hatten af og siger, fint, at vi fik sandheden frem – har konsekvenser. Dansk Folkeparti har hermed givet tilsagn om, at man er parat til at ville give flere penge til forbrugerområdet. Jeg kan ikke lade være med at sige, at næste finanslovforhandling jo lover godt, når hr. Christian H. Hansen og Dansk Folkeparti giver tilsagn om det.

Fra Venstres ordfører: Der skal flere midler til den brede oplysning. Og vi hører, at ministeren vil give flere penge i relation til klagenævnsager. Det lover godt for forbrugerne fremover, men hvorfor skulle vi så så gruelig meget dårligt igennem, før man ville være med til at lave en ordentlig forbrugerpolitik?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil blot svare, at selvfølgelig kan vi stå ved de udtalelser, vi er kommet med i dag.

Jeg vil da også gerne lige nævne, at det ikke er sikkert, fru Lissa Mathiasen hørte det, men til allersidst blev det faktisk også sagt, at det godt kunne være, at det reformarbejde, regeringen har lagt op til, hvor man har inviteret samtlige erhvervsordførere, løfter nogle af de problemer, vi står med i dag, og som vi drøfter i dag.

Hvis det viser sig at ske, er vi jo ikke indstillet på bare at punche økonomiske midler ind i noget, som måske er løst. Men vi skal have en god debat om det her, og hvis det ikke bliver løftet i forbindelse med reformarbejdet, må vi se på det i forbindelse med de kommende finanslovforhandlinger.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

Fra konservativ side er vi meget glade for, at man fra regeringens side i dag har tilkendegivet, at man nu lægger op til en nyorientering af forbrugerpolitikken. Forbrugernes situation og forbrugerforholdene på de danske markeder er generelt gode, men der er ingen tvivl om, at de danske forbrugere i fremtiden vil møde mange udfordringer, som den nuværende forbrugerpolitik slet ikke er gearet til at håndtere.

Vi oplever i disse år, at der er mange nye former for handel på vej, ikke mindst e-handelen spiller i disse år en fremherskende rolle. På trods af at handel på nettet har været på banen i flere

år, viser flere undersøgelser desværre, at forbrugerne stadig er bange for at handle på nettet.

Kl. 11.30

Det er selvfølgelig et problem, som vi må arbejde videre med, og som vi må have løst. Vi oplever også, at der er en større og større handel over grænserne, samt at de varer og tjenesteydelser, der udbydes, med tiden er blevet mere og mere komplicerede.

Situationen for forbrugerne har altså ændret sig ganske betydeligt inden for de sidste 30 år, derfor må og skal vi også løbende tage vores forbrugerpolitik op til revision for at vurdere, om den stadig væk er tilstrækkelig og hensigtsmæssig.

I Det Konservative Folkeparti ser vi meget gerne, at vi benytter efterårets reformarbejde til at tage et stort skridt væk fra formynderiet og barnepigementaliteten, som desværre alt, alt for længe har været udgangspunktet for dansk forbrugerpolitik. Nutidens forbrugere er stærke individualister, som i høj grad har styrken til at analysere og sammenligne. Forbrugere har i dag via internettet og anden ny teknologi adgang til en kolossal informationsstrøm, og de er vant til at sortere og tage stilling. Dermed er tiden i høj grad løbet fra den nuværende klare detailregulering af forbrugerpolitikken.

Vi mener ikke, at fremtidens forbrugerpolitik bør handle om forbud, restriktioner og bureaukrati. Den bør handle om at give forbrugerne så mange reelle valgmuligheder som overhovedet muligt og sikre gennemsigtigheden i valgmulighederne, sådan at forbrugerne på konkret grundlag kan vælge, hvad der passer dem bedst.

Fra konservativ side er vi ganske enige med regeringen i, at der er behov for ganske betydelige omlægninger og effektiviseringer af forbrugerpolitikken. Vi ser f.eks. meget gerne, at der kommer et grundigt eftersyn af markedsføringsloven, prismærkningsloven og også loven om produktsikkerhed.

Vi bakker fuldt op om, at det første konkrete resultat af regeringens nyorientering i forbrugerpolitikken vil være en reform af hele forbrugerklageområdet. Brancheklagenævnene er en særdeles god måde at øge forbrugersikkerheden på. Forbrugeren får et sted at henvende sig, og tvister vil kunne løses uden at skulle ende i en retssal.

Nutidens forbruger stiller i dag så store krav om ordentlige varer og tjenesteydelser, at mange virksomheder også nærmest pr. automatik er tvunget til at levere nogle ordentlige produkter,

hvis de overhovedet skal have en plads på markedet. Derfor tror jeg også, at vi i fremtiden som en helt naturlig udvikling vil se flere og flere virksomheder forpligtede sig til at opfylde branchenormer for god opførsel, såkaldt Codes of Conduct, som allerede findes inden for internet-handelen.

Overordnet set er det af afgørende betydning, at vi i udformningen af den fremtidige forbrugerpolitik lægger stor vægt på dialog mellem virksomheder, forbruger og myndigheder. Vi glæder os meget til at blive præsenteret for regeringens samlede oplæg til en ny forbrugerpolitik til efteråret, og vi deltager selvfølgelig også i et konstruktivt samarbejde.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg sad og undrede mig, da jeg hørte fru Carina Christensens bemærkninger og argumenter. Der blev sagt, at det stiller helt nye og store krav til os: åbne grænser, handel på nettet, et langt mere åbent marked.

Hvad er så De Konservatives begrundelse for ikke at kunne støtte det forslag til vedtagelse, som vi rent faktisk har lagt frem, og hvorom man må sige, at den store forskel på vores fremlagte forslag til vedtagelse og det af Venstre og De Konservative fremlagte forslag netop er, at vi ønsker, at der skal føres en væsentlig mere aktiv forbrugerpolitik, end vi ser i dag i EU-sammenhæng i forhold til de nye ansøgerlande og generelt internationalt?

Hvad er begrundelsen for, at man fra konservativ side ikke kan støtte lige nøjagtig den del af det?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Den konservative ordfører brugte en formulering, som rystede mig en lille smule, og derfor fik jeg måske ikke skrevet den helt nøjagtigt ned. Men jeg synes, at ordet barnepigementalitet eller noget i den retning blev brugt som karakteristisk for den forbrugerpolitik, der har været ført indtil nu.

Vil den konservative ordfører være venlig at prøve at uddybe, hvad der ligger bag den måde at beskrive det på?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Først til fru Lissa Mathiasen vedrørende det internationale: Jeg er meget enig med Venstres

ordfører, hr. Erik Larsen. Vi har opfattet det her som en drøftelse af den nationale forbrugerpolitik. Det er sådan, som vi synes, man har formuleret forespørgslen med udgangspunkt i finansloven, og det er også derfor, vi har lavet det forslag til vedtagelse, som vi har, som jeg for øvrigt mener, man har set. Og så synes jeg, det kunne have været meget passende, hvis man i går havde orienteret os om, at man synes, det skulle have været med. Så kunne vi jo have taget snakken. Så var vi i hvert fald sluppet for at tage den her i salen.

Kl. 11.35

Vedrørende barnepigementaliteten: Jeg siger ikke, det er et fantastisk godt ord, jeg har brugt, men det handler bare om, som vi var inde på før, at forbrugerne skal lære selv at guide sig i denne her verden. Det hjælper ikke, at vi sidder og laver nogle regler for, hvordan virksomhederne skal agere. Det er en støtte til forbrugerne. Det er i den retning vi skal.

Vi har nogle regler om, at virksomhederne ikke må give en gave i forbindelse med en reklame. Der er mange underlige detailregler, som jeg synes vi skal væk fra. Forbrugerne er stærke nok i dag til at gennemskue mange, mange informationer.

Det er ca. 30 år siden, at man begyndte at formulere dansk forbrugerpolitik. I dag har vi en anderledes nutidig forbruger. De unge mennesker, der vokser op i fremtidens verden, kan altså godt sortere på en anden måde. De behøver ikke detailregler. De har brug for nogle gode rammevilkår, der kan hjælpe dem.

Jeg siger ikke, vi ikke skal have en forbrugerpolitik, og at vi ikke skal have en forbrugerlov, for det skal vi også, men den skal være udformet mere bredt og ikke så formynderisk.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg må indrømme, at jeg faktisk blev meget overrasket, da jeg hørte fru Carina Christensens bemærkninger omkring forslaget til vedtagelse, og hvorfor det ikke var blevet drøftet.

Jeg må erindre fru Carina Christensen om, at vi faktisk havde en samtale forleden dag, hvor jeg blev henvist til hr. Erik Larsen fra Venstre. Så sent som i går har hr. Erik Larsen og jeg talt sammen om et sådant forslag, hvor jeg netop fik afvisningen af, at man fra regeringspartierne side ønskede at støtte et forslag med et sådant indhold, der netop vedrørte EU og det internationa-

le. Så den holder ikke helt at sige: Havde vi bare set det lidt før.

Men jeg savner egentlig begrundelsen, fordi det altså har været drøftet, og nu ligger det så også på alles bord her. Hvad er egentlig De Konservatives begrundelse for, netop med den tale, der blev holdt fra fru Carina Christensens side, ikke at kunne støtte et forslag til vedtagelse, som netop tager fat i hele EU-problematikken omkring forbrugerpolitikken?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig klar over, at vi har fået en regering, som baserer sig på stemmer fra de stærke og de sunde og de smukke og de rige.

Jeg synes, det er vigtigt, når vi nu taler forbrugerpolitik, at tage højde for, at der er mange mennesker, gamle mennesker, folk, der ikke har høje uddannelser, som ikke har kapacitet og ressourcer til at gennemskue en lang række ting. Forbrugerpolitikken må omfatte og sikre alle borgere, og derfor reagerede jeg på betegnelsen »barnepigementalitet«.

Jeg er enig i, at forbrugerpolitikken selvfølgelig skifter, når der kommer nye muligheder for at gøre det bedre, end vi har gjort det før, og at man ikke kan regulere sig ud af alting er jeg også enig i. Men jeg appellerer stærkt til Det Konservative Folkeparti til – med den indflydelse, de har i regeringen – at sikre, at forbrugerpolitikken også tilgodeser de mennesker, som ikke bare er med på det hele.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at fru Carina Christensen først talte om barnepigementalitet, og så ændrede hun det til formynderi. Jeg vil godt spørge, hvad hun egentlig mener med det, for hele hendes politik med at afskaffe den statslige forbrugerbeskyttelse må jo bygge på en antagelse om, at forbrugerne og de store selskaber er lige stærke parter på markedet. Bygger det på en antagelse om, at forbrugerne står lige så stærkt som det mejeri, der kontrollerer hele markedet; at de står lige så stærkt som den slagterikoncern, der kontrollerer hele markedet; at de står lige så stærkt som den bank, der kontrollerer hele markedet?

Vores marked er jo præget af store monopoler, og det er da derfor, at der er nødt til at være en statslig forbrugerbeskyttelse, der kan sikre den svage part over for den stærke. Men fru Ca-

rina Christensen mener måske, at der er tale om to parter, der er lige stærke?

Kl. 11.40

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Til fru Marianne Jelved vil jeg kort sige: Jeg forsikrer, at vi arbejder for, at den kommende omlægning skal betyde, at alle borgere selvfølgelig er indbefattet. Hvis jeg har sagt noget andet, så var det absolut ikke hensigten, for det er selvfølgelig hensigten, at alle skal sikres.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg kan ikke mindes, at jeg på noget tidspunkt har sagt, at vi vil afskaffe de statslige forbrugerorganisationer – på ingen måde. Vi siger, at der skal være et øget samspil mellem virksomheder, forbruger og myndigheder. Det er det, vi har sagt hele tiden, og det er også det, vi sikrer.

Nej, jeg tror bestemt ikke, at parterne er ligeværdige, og jeg er klar over, at vi har et hensyn som offentlig myndighed til at hjælpe med til at beskytte forbrugerne. Jeg tror bare, vi gør det bedst, hvis vi gør det i et samarbejde med virksomhederne. Jeg tror simpelthen ikke, vi kan løfte opgaven alene herindefra, uden at virksomhederne arbejder med og føler sig forpligtet.

Det mener jeg så også at udviklingen viser, og at flere og flere virksomheder selv har en interesse i at forpligte sig og yde en god forbrugerbeskyttelse. Så jeg håber, den kommer.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Nu har jeg et par gange til min store undren hørt, at den tekst, forespørgslen har, skulle betyde, at vi, der har stillet den, ikke mener, at man skal drøfte de internationale konsekvenser for forbrugerne.

Jamen det er da en fuldstændig selvfølge, og fru Carina Christensen leverede jo et udmærket eksempel i sin egen tale. Derfor er det da klart, at regeringen må forholde sig til de internationale og dermed europæiske konsekvenser af de nedskæringer, der er gennemført.

Jeg savner helt dokumentation for, hvad der i denne her forespørgsels tekst skulle sige, at vi ikke skal drøfte konsekvenserne for det europæiske arbejde og det internationale.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det enkle spørgsmål, som jeg nu har stillet to gange, prøver jeg for tredje gang at stille fru Ca-

rina Christensen: Hvad er grunden til, at man fra Det Konservative Folkepartis side ikke kan støtte det forslag til vedtagelse, der er lagt frem her netop i forhold til EU, i forhold til det internationale, i forhold til de åbne markeder? Hvad er begrundelsen fra konservativ side for, at man ikke kan støtte det? Hvorfor ønsker man ikke et forslag til vedtagelse med det i?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan kun blive ved med at gentage: Vi har opfattet det som en drøftelse om den nationale forbrugerpolitik. Jeg er meget klar over, at det internationale også fylder meget i forbrugerpolitikken. Der er jo en grønbog om forbrugerbeskyttelse, som er ved at blive udarbejdet i EU, den ved vi jo godt at man er på vej med, og der sker en hel masse, også i den tid, vi har formandskabet.

Det er ikke sådan, vi har opfattet dagens forespørgsel. Vi har lavet et forslag til vedtagelse ud fra, at det er den nationale forbrugerpolitik, vi drøfter, og derfor er det blevet sådan.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Til fru Carina Christensen: Nu er det jo sådan, at vi netop har debatten her i dag, for at vi skal være klar over, hvad det er for nogle problemer, vi står over for, og som vi kan drøfte. Og det er meget klart fra vores side understreget, at man ikke meningsfuldt kan tale om en national forbrugerpolitik. Det hænger simpelt hen ikke sammen med den tid, vi lever i, sådan som fru Carina Christensen udmærket redegjorde for i sin tale.

Vi har lagt en dagsorden på Folketingets bord, som omhandler det perspektiv. Så kan man jo ikke nøjes med at sige: Jamen vi troede egentlig oprindeligt slet ikke, vi skulle snakke om det her, når det nu bliver klart, at der skal snakkes om det, og der bliver talt om det her i Folketingssalen.

Hvad er så begrundelsen for ikke at deltage i den diskussion eller deltage i det forslag til vedtagelse, der ligger i dagsordenen?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan altså blive ved med at sige det: Vi har opfattet det som en debat om den nationale forbrugerpolitik, og derfor har vi fremsat det forslag, som vi har, og sådan er det.

Kl. 11.45

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Jeg vil gerne spørge fru Carina Christensen, om hun mener, at det er fuldstændig forbudt i den Folketingssal at blive klogere, når det rent faktisk nu fremgår, at der altså er andre forudsætninger. Mener fru Carina Christensen ikke, at det her så er stedet at ændre sin opfattelse frem for at holde fast i noget, der står på et stykke papir, og som ikke har nogen relation til det, vi drøfter?

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så går vi videre i ordførerrækken. Det er hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, debatten indtil nu har fået en positiv drejning forstået på den måde, at det, der er baggrunden for forespørgslen, er, at vi på baggrund af de nedskæringer, som regeringen med Dansk Folkeparti har foretaget i stort set alt, hvad der har med forbrugerområdet at gøre, diskuterer, hvordan vi så kommer videre herfra. Det synes jeg der er kommet et par udmærkede debatter om. Jeg vil gerne bidrage til dem.

Men jeg vil nu indledningsvis alligevel komme med et par bemærkninger til regeringens vurdering af, hvad det er, man har gjort med hensyn til forbrugerpolitikken, hvor man siger, at man reelt ikke har skåret ned, men blot har reduceret eller stoppet den ekstraordinære indsats, som den forrige regering har foretaget i år 2000 og år 2001.

Sådan kan man godt se det, hvis man tager tallene. Men der var ikke tale om nogen ekstraordinær indsats i år 2000 og år 2001. Det kan jeg godt understrege, for SF har været meget skarp bannerfører for at styrke forbrugerpolitikken, også under den forrige regering.

Vi lagde vægt på, hver gang vi forhandlede finanslov, at der skulle afsættes flere midler til forbrugerbeskyttelsesområdet, ikke fordi det var et mål i sig selv at bruge flere penge på forbrugerbeskyttelse, men fordi behovet er stærkt stigende. Og hvorfor er behovet stærkt stigende for en uafhængig forbrugerbeskyttelse, forbrugerrådgivning? Ja, det er den ganske enkelt, fordi konkurrencen i samfundet bliver mindre og mindre. Og hvorfor bliver konkurrencen mindre og mindre? Det gør den i kraft af, at der sker en stadig stigende grad af fusionering og monopoldannel-

ser. Det vil sige, at der ikke er en reel konkurrence i samfundet.

Dermed er man jo i en situation, i hvert fald når vi nu diskuterer forbruger- og fødevarerammenhæng, hvor man da kan sige, at der primært inden for fødevarerområdet er store monopoliseringer. Og det betyder altså, at forbrugerne og erhvervet *ikke* er ligestillede, at der *ikke* er tale om reel valgfrihed. Der skal foretages en massiv information på forbrugerområdet for at hjælpe forbrugerne.

Jeg vil nu nok sige til fru Carina Christensen, at begrebet barnepige måske ikke er det rigtige. Men for SF's vedkommende vil jeg gerne understrege, at vi mener, der er brug for at guide forbrugerne med uafhængig rådgivning. Vi kan ikke overlade det til forbrugerne selv, for det er nemlig ikke ligegyldigt, om man spiser en skål økologisk salat eller en svampet burger på McDonald's.

Det er ikke et frit valg, man giver forbrugerne. Det har nogle konsekvenser. Det har nogle konsekvenser for de stigende udgifter til sundhedssektoren i kraft af den tiltagende fedme, det giver, fordi vi ikke rådgiver forbrugerne ordentligt om, at det er usundt at spise burgere og lignende.

Det er da utrolig vigtigt, at vi som samfund også går ind og giver en uafhængig forbrugerrådgivning. Det er jo ikke et frit valg, når det kan lade sig gøre, at fødevarerindustrien i supermarkederne, i den sektion i supermarkederne, som har med mejeriprodukter, sunde produkter – vi er vokset op med, at mælk er mejerigtigt – dér har en slikbutik. Der står jo slik i over halvdelen af kølemontrene med mejeriprodukter. Den fortravlede mor, som hr. Erik Larsen var inde på, som kommer hjem, har jo ikke mulighed for at sætte sig ind i den højt sofistikerede forbrugerpolitik. Hvad gør hun? Hun tager en yoghurt fyldt med sukker eller en Danone, som er ren slik, som intet har med en sund fødevarer at gøre.

Hvem skal forklare forbrugerne det? Gør Arla Food det? Forklarer de, at de sælger slik i mejerimontrene? Nej, det gør de naturligvis ikke, for de skal leve af at sælge, de skal leve af at tjene penge. De har ikke ansvaret for Danmarks sundhedspolitik. De har ikke ansvaret for konsekvenserne af, hvad der sker, når vi spiser usundt.

Kl. 11.50

Derfor er det vigtigt, at vi som samfund både med statslige midler og i støtten til uafhængige

forbrugerinformationskanaler, herunder Forbrugerrådet, Aktive Forbrugere m.v., er med til at understøtte, at vi guider forbrugerne, sådan at vi kan få en sundere kost ud til alle. Og derfor vil jeg gerne understrege, at jeg er fuldstændig enig med regeringen, hver eneste gang en minister eller en ordfører fra et regeringsparti holder tale, uanset hvilket emne det er, så kommer ind på den samme kliché. Den kliché er jeg enig i.

Jeg går også ind for glade børn, gode hofter og et langt liv. Det kan ingen være uenige om.

Spørgsmålet er bare, hvordan vi sikrer det. Det sikrer vi bl.a. ved, at vi har en ordentlig forbrugerpolitik, som gør, at vi ikke bliver syge af den kost, vi spiser. Og derfor er det vigtigt.

Jeg kan heller ikke forstå, hvorfor regeringspartierne er så meget imod, at vi netop siger noget i et forslag til vedtagelse omkring, at forbrugerpolitikken ikke alene kan formuleres nationalt, men også har et internationalt perspektiv. Mig bekendt har regeringen da som et af sine hovedformål under formandskabet sat fokus på fedme som et af indsatsområderne, og så er det da vel nok ret naturligt også at styrke forbrugerinformationerne lige nøjagtig på det internationale og på det europæiske plan.

Så jeg forstår simpelt hen ikke, at regeringen kan agere, som den gør.

Marianne Jelved (RV):

Det er et politisk ansvar at regulere samfundet, så borgerne kan have tillid til de institutioner og systemer, et samfund bygger op. Det gælder f.eks. den finansielle sektor, det gælder markedsføringsregler osv.

Ligesådan er det et politisk ansvar at regulere samfundet, således at borgerne kan have tillid til, at de varer og de tjenesteydelser, der er på et marked, ikke er sundhedsskadelige, at markedet er gennemskueligt, og at produkterne, uanset hvilken slags produkter, er sammenlignelige.

Her er der selvfølgelig brug for et tæt samarbejde mellem myndigheder, erhvervene og forbrugerne. For at det kan lade sig gøre i virkelighedens verden, har vi meget brug for uafhængige, bredt funderede forbrugerorganisationer, som borgerne kan have tillid til, fordi forbrugerorganisationer jo i virkeligheden bliver borgerens repræsentant i en lang, lang række sammenhænge, hvor forbrugerinteresser skal varetages.

Dernæst er der brug for en let og enkel indgang for en hvilken som helst borger til at kunne finde den relevante rådgivning, de relevante in-

formationer, som den enkelte helt almindelige borger efterspørger.

Den enkelte borgers verden er jo, som alle ved, præget og påvirket af en overvældende mængde af informationer, forskningsresultater, enkeltsager og eksperter, der er uenige og udtaler sig på mange forskellige måder. Og det marked, hvis jeg må kalde det sådan, er og virker uigennemsigtigt. Det er svært for mange at finde ud af, hvad der er op og ned på verden. Derfor: Selv om vi har krav til deklARATIONER og til en lange række andre forhold, er det alligevel vanskeligt for almindelige borgere at finde ud og ind og op og ned på hverdagen.

Derfor kan forbrugerpolitikken ikke ses isoleret fra en lang række forhold, som har med borgernes velfærd at gøre. Den kan heller ikke ses isoleret fra EU-samarbejdet eller isoleret fra internationale regler, som vi jo arbejder med på mange områder, lige fra fødevareregler, brug af kemikalier, til den finansielle sektor, markedsføringsregler, e-handels-regler osv., osv. – i virkeligheden regelsæt og problemstillinger, der rækker langt ud over EU.

Derfor vil Det Radikale Venstre holde regeringen fast på prioriteringen af forbrugerpolitikken i EU.

Vi ser frem til klagenævnsreformen. Vi tror, at der kan være en bred politisk interesse i at medvirke.

Det er klart, at det marked, som Danmark er en del af, jo ikke længere kan betragtes som et traditionelt hjemmemarked. Der er meget, der tyder på, at danske borgere betaler for meget for deres varer, og at der kan stilles spørgsmål om, om konkurrencen er god nok.

KL. 11.55

Der er en lang række aspekter af forbrugerpolitikken, som må interessere Folketinget og partierne og selvfølgelig regeringen. Det vil Det Radikale Venstre holde regeringen fast på.

Jeg vil gerne kvittere for økonomi- og erhvervsministerens redegørelse, fordi jeg synes, der var en positiv og åben tone over for partierne. Og jeg beklager de mange besvarelser, der har været. Det har jeg sagt i en kort bemærkning til Venstres ordfører. Jeg mener, at regeringen bør prioritere meget højt, at der er en enkel og nem adgang for borgerne til at få de informationer, som de har brug for. Det vil Det Radikale Venstre holde regeringen fast på.

Vi mener også, at regeringen bør være forpligtet til at fortsætte det arbejde, den tidligere regering har gjort, for at sikre, at det er gennem-

skuelige markeder, at der er mulighed for at sammenligne varer og produkter, at der kort sagt er gennemsigtighed, og at regeringen vedstår sig prioriteringen af forbrugerpolitikken i EU.

Jeg hørte også ministerens indlæg som en invitation til, at partierne kunne medvirke i forarbejderne i et eller andet omfang. Det ser jeg selvfølgelig gerne bekræftet. I hvert fald vil Det Radikale Venstre møde op ved invitationer fra regeringen til denne sag.

Keld Albrechtsen (EL):

Regeringens politik på det her område bygger efter Enhedslistens opfattelse på to illusioner, der ikke holder stik ude i virkelighedens verden.

Den ene af de to illusioner er, at der er fri konkurrence på det danske marked. Det er der kun i meget begrænset omfang. I banksektoren er der ikke, i byggesektoren og på byggematerialeområdet er der ikke fri konkurrence. I mejerisektoren er der ikke fri konkurrence, i bryggerisektoren er der ikke fri konkurrence, i slagterisektoren er der ikke fri konkurrence. Så ideen om, at der skulle være en fri konkurrence, hører hjemme i en idealistisk, liberalistisk forestillingsverden, som altså ikke har noget med den praktiske, brutale virkelighed at gøre.

Den anden store illusion er den, at der eksisterer en gennemsigtighed, så den enkelte forbruger har mulighed for at have de oplysninger til rådighed, der kan gøre, at man kan træffe et frit valg – altså under den forudsætning, at der overhovedet var en mulighed for et frit valg. Men her skulle der så være en sådan gennemsigtighed, og den eksisterer jo heller ikke netop i kraft af, at produktionen er monopoliseret i meget vidt omfang.

Derfor er det jo, at en statslig forbrugerbeskyttelse er helt afgørende nødvendig sammen med de organisationer i samfundet, der på demokratisk vis forsøger at organisere forbrugerne og beskytte forbrugernes interesser.

Vi opfatter det sådan, at hele regeringens politik går ud på at underminere dette arbejde for at stille de store koncerner endnu stærkere, end de allerede står, over for forbrugerne, for at give de store koncerner endnu større privilegier i det her samfund.

Det bliver så ganske vist pakket ind i et forslag til vedtagelse, som er på det nærmeste ubegribeligt, og som i sin tekst ikke giver mulighed for, at den, der læser det, i og for sig får noget billede af, hvad det er for motiver, der ligger bag

regeringens politik. Dem skal man grave sig frem til gennem en lang række spørgsmål om de praktiske konsekvenser.

Jeg har tidligere kritiseret, og jeg vil også gøre det i dag, at når regeringen stiller forslag, så burde den skrive i forslagene, hvad det rent faktisk er, den vil, og ikke pakke sine hensigter ind i uigennemskuelige og måske endda pæne, tilforladeligt runde formuleringer, som mange umiddelbart, hvis ikke de havde fulgt debatten meget grundigt, ville erklære sig enig i. Det er ikke fair at gøre det på den måde. Jeg vil opfordre til, at man fremover skriver råt og usødet, hvad det er, man vil.

Kl. 12.00

Jeg kan meddele, at Enhedslisten vil støtte det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Socialdemokratiet, De Radikale og SF. Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi synes, forslaget er en lille smule tamt, og havde Enhedslisten formuleret det, var det nok blevet en anelse mere rødt i kuløren, men vi stemmer for det. Derimod stemmer vi imod regeringens forslag til vedtagelse på grund af det indhold, som vi ved ligger i det.

Ole M. Nielsen (KRF):

Tak, fordi vi får lov at køre det igennem her før frokostpausen.

Som udgangspunkt er det jo vores holdning, at mennesket har ansvaret for sig selv, og det gælder også som forbruger. Men vi ved også godt, at så billigt slipper vi ikke om det, for mennesker, danskere, er på grund af en hel masse forskellige forhold ikke gode nok til at tage vare på sig selv. De er ikke tilstrækkelig kvalificerede.

Jeg har tidligere spurgt Venstres ordfører, om man havde ideer til, hvordan man kunne kvalificere forbrugerne bedre, og jeg vil gerne spørge regeringen, om man har planer om det i den nyorientering, for jeg mener jo, at det er langt bedre at forebygge end at helbrede, og hvis man kunne blive bedre kvalificeret som forbruger, er man faktisk nok bedre kvalificeret på en hel række områder. Så jeg synes bestemt, at det ville være væsentligt, hvis vi kunne komme dertil.

Selvfølgelig har det også noget med holdninger at gøre. Hvis vi har vores identitet som forbrugere, og det er der desværre alt for mange mennesker der har, så er man også for ukritisk og for let modtagelig for det markedsføringspres, som vi alle sammen lever under.

Det næste er så – altså efter at kvalificere forbrugerne – selvfølgelig at beskytte dem, og det er der god grund til, helt klart, det er der. For-

brugerne er oppe mod stærke kræfter. Markedskræfterne er fantastiske, og de er heller ikke altid reelle, selvfølgelig er de ikke det.

Jeg tror, at det var en af de borgerlige ordførere, der sagde, at alle udbydere, alle virksomheder har interesse i en god forbrugerpolitik. Det er desværre slet ikke rigtigt. Der er masser af udbydere, som har interesse i den hurtige profit, den hurtige gevinst og så ikke mere. Så er de ude af markedet igen, så skifter de navn, og så skifter de produkt osv. Selvfølgelig er der da også stadig væk virksomheder, udbydere, som regner med at blive på adressen i mange år og drive en god virksomhed, og det gør man altså ved at opbygge god tillid fra forbrugerne. Men der er altså for mange af den anden slags.

Så er der spørgsmålet om prisgennemskuelighed. Jeg tror, at vi specielt i Danmark er gode til at have uigennemskuelige priser. Jeg tror, at vi i Danmark er ekstremt gode til at have nogle forholdsvist høje priser, som vi tror er den normale pris, og så sælge utrolig mange varer på tilbud eller udsalg. Og der er jo ingen af de to priser, der er den rigtige pris, det er klart. De fleste butikker ender jo med at have en rimelig avance, når året er gået, ellers overlever de ikke. Og det betyder, at det, der ligger til grund for den rimelige avance, er gennemsnittet af alt det, der bliver solgt.

Jeg tror måske nok, at vi som myndighed, som politikere og også som forbrugere kunne gøre noget for at gennemhulle det system. Jeg tror altså, at det dér er ekstremt i Danmark og måske er en af grundene til, at vores forbrugerpriser ofte måles til at være højere end i andre lande og altså for mig at se ofte urealistisk høje, fordi der måles på noget, man kalder normalpriser, men som ikke er den rigtige pris i virkeligheden. Sådan er det bare. Vi er jo nogle, der køber dernede altså. Vi er af den slags, der ikke vil kunne falde i søvn om aftenen, hvis vi havde købt noget til fuld pris. Og sandheden ligger jo et eller andet sted midt imellem.

Så er der noget, som vi også før har arbejdet med her i Folketinget, hvor jeg ikke rigtig kan huske, hvad status er, og det er skjulte rabatter, altså de her forskellige indkøbsforeninger, hvor de butikker, som er tilsluttet dem, ikke lever op til deres forpligtelser med hensyn til at skilte med deres rabataftaler. Det tror jeg er noget af det, vi skal have fulgt op på igen. Det vil jeg tage initiativ til efterfølgende, hvis der ikke er andre, der gør det, så vi kan få kigget på den sag igen.

Så er der selvfølgelig hele informations- og rådgivningssiden, som jeg ifølge forslaget til vedtagelse har tillid til, at regeringen stadig væk står for. Og jeg vil gerne sige, at når jeg støtter det forslag sammen med Venstre og De Konservative, er det forslaget, jeg støtter, og ikke fru Carina Christensens ordførertale. Det vil jeg gerne lægge vægt på. Jeg må forholde mig til det, der står i forslaget til vedtagelse, for jeg var ikke helt tilfreds med ordførertalen fra den konservative ordfører, det vil jeg gerne sige.

Kl. 12.05

Så må jeg indrømme, at jeg heller ikke var opmærksom på, at det var det internationale, vi skulle beskæftige os med i dag, og derfor har jeg ikke anket over, at det ikke var med i det forslag til vedtagelse. Hvis ellers det af Socialdemokratiet og andre fremsatte forslag kom til afstemning, ville jeg også kunne have stemt for den. Sådan er det bare.

Så kom vi til klagesystemerne, som vi selvfølgelig skal sikre er effektive og til at bruge, at der ikke er kø, og at folk kan komme til dem osv.

Så snakkede hr. Keld Albrechtsen om, at vi har monopoler på en række områder. Han nævnte bl.a., jeg tror ikke, han gjorde i sin ordførertale, men i et tidligere spørgsmål, mejeriområdet. Det er jo rigtigt, at vi har et meget, meget, meget dominerende mejeri, og det kan vi beklage af mange grunde, og det samme er tilfældet på slagteriområdet.

Men til hr. Keld Albrechtsens fortrydelse er vi medlem af EU, og det betyder altså, at vi har åbne grænser, og at der er udenlandske mejeriprodukter og udenlandske kødprodukter på det danske marked, så hvis de danske såkaldte monopoler misbruger deres magt på markedet, er der altså andre muligheder, så det er ikke monopol. Der kan være enkelte andre områder, hvor vi reelt har et monopol, men jeg synes ikke, at det rigtigt er på de områder, som hr. Keld Albrechtsen mener.

Vi kan altså støtte det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere til – det er ikke unaturligt – og vel at mærke det, der står i det.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.07

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptages

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne kommentere nogle af de problemstillinger, man har været inde på i forbindelse med den debat, vi har haft her i dag.

Fru Lissa Mathiasen siger, at et er tale, noget andet er handling. Man sætter spørgsmålstegn ved økonomien i Forbrugerrådet; man spørger til, hvorfor der er sket nedskæringer i hotline; man er meget optaget af ventetiden i forbindelse med vores sagsbehandling. Jeg mener klart, at regeringen har tilkendegivet, at vi er klar til at handle i denne sag. Regeringen har ikke siddet i mange måneder. Man ved, at vi er på vej med en ny forbrugerklagerreform på området.

Jeg vil også gerne sige, at jeg kan forstå, at man i SR er meget optaget af de besparelser, der er sket. Ser vi på, hvad den tidligere regering havde lagt op til i deres forslag til finanslov, kunne jeg forstå, at Enhedslisten og SF begyndte at kritisere. Men jeg har lidt svært ved at se det, når man tænker på, hvad SR-regeringen havde af forslag til økonomi på området.

Men nu er det jo heller ikke økonomi alene, der gør det her. Det er spørgsmålet om, hvordan vi bruger pengene bedst. Det er sådan, at når vi taler om Forbrugerrådet, så vil jeg sige, at rammetilskuddet til Forbrugerrådet er blevet nedsat i forbindelse med regeringens generelle besparelser. Men Forbrugerrådet har i løbet af de seneste måneder fået en hel del ressourcer med henblik på at kunne løse helt specifikke opgaver.

Forbrugerrådet fik i november en ekstrabevilning på 1,9 mio. kr. bl.a. til at styrke indsatsen i de godkendte private klagenævn, og senest her i marts har regeringen besluttet at forlænge ordningen i forbindelse med forbrugernes princip-sager med 1 mio. kr. i 2002-2003. Tilskuddet fik Forbrugerrådet i 2002, og det kan vi så faktisk sige er 0,9 mio. kr. højere, end tilskuddet var i den tidligere regerings finanslovpælæg.

Men jeg er meget optaget af, hvordan vi ser fremad på det her område, og når man i dag fra flere parters side bl.a. har talt om ventetiderne, er det selvfølgelig også noget, vi er meget optaget af i regeringen. Vi er optaget af at få disse ventetider nedbragt. Så kan man stille sig selv spørgsmålet: Hvordan gør man så det? Det gør vi jo ved, at flere brancher tager ansvar for for-

brugerne og de klager, der kan være på området. Vi vil oprette flere private klagenævn, give større ansvar til de erhvervsdrivende, have større fleksibilitet i sagsbehandlingen, og så vil vi gøre brug af mere offentliggørelse på internettet af oplysninger om erhvervsdrivende, der ikke vil følge klagenævnsafgørelser.

Det er sådan, at det koster 80 kr. at klage. Er det et motorkøretøj, er det 480 kr., og så koster det knap 4.000 kr. for det offentlige at behandle klagen. Der er nogle brancher, der har valgt at sige, at det er nemmere, at det offentlige tager sig af det. Vi vil gå ind og analysere det og se på, hvor vi kan få oprettet flere private klagenævn. Det synes vi er en vej fremad, så brancherne i meget højere grad tager ansvar for deres eget område.

Så vil jeg nok også sige, at ser vi på det rent politiske, tror jeg også, at mange firmaer faktisk godt er klar over, når vi ser lidt ud i fremtiden, at det er nødvendigt for dem at føre en politik, hvor også forbrugerne er tilfredse med den måde, som firmaerne forholder sig til deres værdigrundlag på. Jeg mener helt klart, at det må være et konkurrenceparameter.

Hr. Ole Sohn siger, at der sker en stadig stigende grad af monopoldannelse, og at der er brug for at guide. Det mener vi faktisk også der er. I dag er vi blevet kritiseret for, at hotline er gået fra 5 dage ned til 3 dage. Det kan jeg bekræfte, for det er korrekt, men hvad har vi så gjort? Vi har faktisk styrket oplysningen på internettet, og vi har nye tiltag på bibliotekerne. Hvad kan man så sige? I bund og grund må jeg sige, at det ikke er sådan, som det bliver fremstillet.

Kl. 13.05

Jeg er enig i mange af de bemærkninger, der er kommet fra fru Marianne Jelved, og det er helt klart, at der er forbrugere, som det offentlige er nødt til at tage vare på i denne sag. Jeg vil blot bekræfte over for fru Marianne Jelved og andre, at jeg faktisk mener, at Folketinget har en stor, stor interesse i, at vi på forbrugerområdet kan lave nogle brede forlig, når vi nu skal i gang med at se på de her forhold til efteråret. Vi skal kigge på, hvad der er godt, og hvad der er skidt, og jeg vil gerne indbyde ordførerne til forhandlinger.

Man kunne jo næsten høre fra ordførerne, når man nu hører på besvarelsene i dag, at vi ikke tager os af forbrugerne. Der er forbrugere, som kører en sag, hvor den pågældende erhvervsdrivende ikke vil rette sig efter en afgørelse, og der

er sag på sag på sag. Tv har vist nogle af sagerne, og der synes jeg, at det er nødvendigt at gå et skridt videre. Som jeg sagde for lidt siden, kan det være nødvendigt, at vi offentliggør nogle af de sager på internettet, og så tror jeg faktisk, at den frie presse vil tage sig af de erhvervsdrivende, som ikke følger klagenævnsafgørelserne.

Så med hensyn til den internationale del, der også blev lagt op til i dag: Nu nævnte denne her forespørgsel meget specifikt de midler, der var til rådighed. Men vi har set fremad frem for lige at se på finanslovens størrelser. Til det vil jeg sige, at regeringen selvfølgelig også er meget optaget af det her på EU-området. Det er sådan, at Kommissionen endnu ikke er kommet med et forslag på det her område, men vi står jo bag den besvarelse, som vi har givet i grønbogen, og som vi har fremsendt til Kommissionen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, at det er meget fint, når ministeren her prøver at forklare, at der ikke er noget problem i forhold til f.eks. Forbrugerrådet, altså dets mulighed for at kunne varetage forbrugernes interesser.

Så kommer ministeren med eksempler, som bl.a. går på: Jamen Forbrugerrådet har fået ekstra penge; de har fået en ekstra pulje, endda i to omgange. Men ministeren siger så samtidig: De penge er jo givet til nogle øremærkede, konkrete tiltag.

Ministeren taler om flere private klagenævn, man jeg formoder da, at ministeren er enig i – jeg vil godt høre, om ministeren kan bekræfte det – at får man flere private klagenævn, må det også betyde, at Forbrugerrådet er nødt til at bruge flere ressourcer for at kunne gå med dér. Er ministeren ikke også enig i, at i forhold til selve det arbejde, der laves i Forbrugerrådet – vi taler ikke om de områder, der er øremærkede penge til – er man i en situation, hvor det kræver flere ressourcer, hvis man skal følge op? Vi ser bare følgende: Over 40 råd og nævn har man nu måttet trække sig fra, fordi man har fået beskåret sin bevilling.

Selvregulering og aftale om god skik, betyder det ikke også ekstra ressourcer, hvis Forbrugerrådet skal kunne gå aktivt ind? Ellers er der jo ingen idé i at lægge det den vej rundt, for så er der i hvert fald ingen god forbrugerbeskyttelse i det.

Jeg synes generelt, når jeg har siddet og lyttet til ministerens tale både i første omgang og også

i anden omgang, at der er ét spørgsmål, der også står tilbage: Hvad er ministerens vision i forhold til virksomhederne og etik? Det er ikke klart fremgået.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det var ministerens omtale af den efterhånden snart berømte hotline, der fik mig herop. Det er vel rigtigt, at der nu er færre åbningsdage, og at der nu er kortere åbningstider. Det er vel også rigtigt, at der var 74.000 forbrugere, som brugte hotline sidste år i forbindelse med aktuelle forbrugerspørgsmål; situationer, de er i tvivl om, når de står ved køledisken og andet. Det er vel det, der er tilfældet.

Så er det selvfølgelig meget nemt, at man som minister kan stå og sige: Jamen folk kan bare gå på biblioteket, og de kan klikke sig på internettet. Men det kunne jo også godt være, at man stod i en så aktuel situation, at man ikke havde tid til at tage bilen, cyklen eller bussen ned på biblioteket, eller at man var i den uheldige situation, at man ikke havde internetadgang til at kigge på de åbenbart fremragende oplysninger, ministeren nu har lagt ud dér.

Kl. 13.10

Jeg synes, at det er en ret bekymrende bagatellisering af de 74.000 forbrugere, som har brugt denne her hotline, og som har stået med aktuelle problemer. Men nu siger man bare, at de kan henvende sig på biblioteket eller gå på internettet og få de samme oplysninger.

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for at imødekomme det ønske, som 74.000 forbrugere åbenbart har haft om at få aktuel forbrugerinformation, når de ikke længere kan få det via en hotline?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Der blev igen fra Socialdemokratiets side talt om ekstra ressourcer. Jeg hører, at det er bekymrende. Jeg hører, at den nuværende regering har siddet i 5 måneder, og så er der store problemer på forbrugerområdet. Så er det da egentlig utroligt at høre, at den daværende regering ikke har gjort mere ved det, hvis man mener, at det ser så slemt ud, og at det hele skulle være sket inden for de sidste ganske få måneder.

Jeg vil gerne sige, at det vil fremgå af finansloven 2003, hvordan kontiene kommer til at se ud, men jeg kan altså forstå, at man måske ikke

er særlig positiv over for, at flere brancher skal til at tage ansvar for deres egne ting.

Man belaster det offentlige ved at sige: Det tager det offentlige sig af; man klager bare, og det håndterer det offentlige. I stedet for mener vi altså, at brancherne skal til at bære en større udgift på det her område.

Der ligger også de intentioner bag, at vi siger, at flere skal være med til at bære. Der tænker jeg faktisk også på dem, der ikke er medlemmer af de pågældende organisationer. Jeg tænker faktisk på, at vi må finde ud af at finde et beløb, hvis ikke man er tilmeldt BYG og har en klage, eller hvis man ikke er tilmeldt en anden organisation. Vi vil have flere private klagenævne, og så vil vi sørge for at belaste det offentlige mindre. De steder, hvor man ikke behandler folk ordentligt, synes vi, at vi er progressive og går en ny vej.

Og så vil jeg sige til hr. Morten Bødskov: Det er korrekt, at der er sket en nedskæring. Det søger jeg ikke at bortforklare. Jeg har sagt, at vi har andre tiltag. Vi har flere oplysninger på nettet, og vi har oplysninger på biblioteket. Summa summarum føler vi, at der er mulighed både for dem, der ikke har en internetadgang, og for dem, der ikke vil gå på biblioteket. De har stadig væk en mulighed for at få forbindelse på hotline.

Men jeg er altså ikke enig i det med, at det lige pludselig skulle være bekymrende. Jeg synes, at vi her fra talerstolen i dag har udtalt, at vi og regeringen er progressive på det her område. Nu kommer der en forbrugerklagenævnsreform, som jeg har indbudt til forhandlinger om, og den ser vi så på til efteråret.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det, der er bekymrende, er, at man i kraft af den seneste finanslovvedtagelse rent faktisk har skåret over 400 mio. kr. væk, som hver på deres område var med til at sikre, at vi havde en ordentlig forbrugerbeskyttelse, havde en ordentlig forbrugerinformation, havde en ordentlig forskning.

Det er jo ikke uden grund, at man f.eks. fra Forbrugerrådets side har været nødt til at melde ud, at man må drosle ned, hvad angår pengeinstitutter, forsikringselskaber samt på miljøområdet. Det er ikke uden grund, at man har måttet trække sig fra over 40 råd og nævn, fordi man simpelt hen ikke har ressourcerne, da der er sket en besparelse. Der er skåret i forbindelse med den netop vedtagne finanslov.

Vi er i Socialdemokratiet ikke imod, at der kommer flere private nævn, men jeg er nødt til at spørge, om ministeren ikke er enig i, at hvis man skal have flere private nævn, så må det også være ensbetydende med, at vi selvfølgelig får forbrugerrepræsentanter i disse nævn. Er ministeren parat til at betale, hvad dét koster?

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Lige før kunne vi konstatere, at der nu åbenbart også er gået inflation i begrebet progressiv. Alle har lyst til at være det, nu også økonomi- og erhvervsministeren. Men sandheden er vel, at det er udtryk for en ret moderne forbrugerpolitik, at forbrugeren får lettere og hurtigere adgang til at klage. Vil økonomi- og erhvervsministeren så påstå, at det er særlig progressivt, når man begrænser klagemulighederne?

Færre dage til den direkte klage og kortere åbningstider for den direkte klage i forbindelse med den her hotline kan da ikke være udtryk for progressivitet. Hvis det er tilfældet, har økonomi- og erhvervsministeren og jeg en helt forskellig opfattelse af, hvad det vil sige at være progressiv.

Kl. 13.15

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Alt er jo en politisk prioritering, og når der hele tiden bliver talt om penge det ene og det andet og det tredje sted, så søger jeg jo ikke at sige, at der ikke er sket generelle besparelser, ligesom der er sket besparelser alle andre steder.

Men jeg er altså nødt til at sige til salens oplysning, at i finanslovsforslaget august 2001 havde den tidligere regering budgetteret med et bevillingsfald på 9 mio. kr. frem til 2005. Det er rigtigt, at den nuværende regering har forøget det med 2,6 mio. kr. til en samlet besparelse på 11,6 mio. kr. Det er altså forskellen, når vi begynder at tale om alle de her beløb, og om, hvordan vi håndterer det her område.

Det, vi har sagt, er jo netop, at i stedet for at man bruger masser af offentlige ressourcer på klager, må man prøve at gå ind og se det lidt mere fremadrettet: Hvad kan vi gøre for, at de klager ikke opstår? Svaret er: Bedre dialog mellem brancher og forbrugerråd. Og jeg skal ikke stå her og sige, hvad det kommer til at koste, altså en politisk prioritering af Forbrugerrådets tilstedeværelse i flere nævn.

Hvis man prøver på at aftvinge ministeren et eller andet kronebeløb, så kan jeg sige, at det kan jeg ikke oplyse om på nuværende tidspunkt. Men det er intentionen, at vi får flere brancheklagenævne op at køre, for vi kan også se, at efterlevelsen i de nævn jo faktisk er bedre, end den er hos det offentlige.

Så må brancher og virksomheder lære at stå til ansvar for det her i højere grad. Det er altså et tiltag, der kommer fra den borgerlige regering, og vi har ikke set det fra den tidligere regering.

Og så til det sidste med den hotline; om det ikke betyder, at der er en nedskæring på det her område? Nu er der flere indgange, og vi kan altid diskutere, hvor meget nedskæring der er i forhold til den tidligere regering.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er altså nødt til at sige til ministeren, at der er en verden til forskel på, hvad der måtte være budgetteret med, og hvad der rent faktisk konkret bliver besluttet.

Ét er et finanslovudspil, der bliver fremsat i august, noget andet er, hvad der bliver vedtaget i det øjeblik, man har lavet aftaler og fundet et flertal. Der har ikke fra Socialdemokratiets side, hvilket jo også kunne ses i den finanslovaftstemning, som vi rent faktisk havde, været et ønske om, at der skulle skæres de her over 400 mio. kr.

Jeg er nødt til at spørge én gang til. Jeg kræver ikke kroner og øre-svar, men er ministeren enig i, at flere private nævn vil betyde – og bør betyde – at der skal være forbrugerrepræsentanter i samtlige af disse nævn? Er ministeren enig i, at det kommer til at betyde, at man fra regeringens side også må være parat til at prioritere det økonomisk?

Og så savner jeg stadig væk også et svar fra ministeren: Hvad er visionen for virksomhederne og etik?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg er enig i, at det betyder flere repræsentanter, men hvad økonomien i det er, kan jeg ikke sige på nuværende tidspunkt.

Så til det med, at man savner etik: Vi har i dag nøje redegjort for de initiativer, der ligger i regeringens politik på området, og det er da utroligt, at man nu mener, at der er så meget galt med forbrugerpolitikken i Danmark, så få måneder efter man lige har haft ansvaret.

Ritt Bjerregaard (S):

Indledningsvis vil jeg godt takke for debatten, som jeg bestemt synes har udstukket nogle retningslinjer for fremtiden.

I de sidste bemærkninger begiver økonomi- og erhvervsministeren sig ud på det, som efterhånden er blevet evigt tilbagevendende for denne regering, nemlig talkunst. Det er det, der går ud på at prøve at lægge det hele tilbage på den tidligere regering og ikke påtage sig et ansvar for sine egne handlinger. Der er såmænd en af dagens aviser, der kan fortælle om talkunst på et helt andet område, og nu skal vi altså også høre det her i dag. Det er faktisk ved at blive lidt trættende med en regering, der ikke påtager sig ansvaret for den finanslov, den har fået vedtaget. Men vi kan jo glæde os over, at det i debatten er blevet slået fast af både ministeren selv, Venstres ordfører og Dansk Folkeparti, at til næste år og ved næste finanslov ser det anderledes ud. Her vil der være flere midler på dette område, og det er da i hvert fald et godt udgangspunkt for det, der skal finde sted i forbindelse med finansloven.

Kl. 13.20

Jeg synes også, det var opmuntrende, at ministeren var bekymret over den ophobning af klager, der er tale om, og at ministeren agtede at gøre noget ved det. Men jeg står helt uforstående over for, at ministeren så ikke i samme åndedræt tager den lille sag om hotlinen op og får løst den. Det er jo forbrugernes direkte mulighed.

Det mest mystificerende ved debatten her i dag har været regeringens forhold til det internationale arbejde. Det har været direkte mærkværdigt at konstatere, at kort tid før et EU-formandskab mener regeringen, at forbrugerpolitikken overhovedet ikke skal rumme en debat om de perspektiver. Man mener simpelt hen, at en forespørgsel som den, der er stillet her i dag, kun skal forholde sig til det nationale, og at man overhovedet ikke skal forholde sig til de forpligtelser, Danmark har.

Jeg må sige, at det var lidt opmuntrende at høre den konservative ordfører, som dog vovede at begive sig lidt ind på det internationale, mens adskillige andre ordførere ikke har ment, at de kunne støtte det fremsatte forslag til vedtagelse på grund af bemærkningerne om det internationale samarbejde. Jeg håber rigtignok ikke, det er udtryk for, hvordan regeringen vil handle under det danske formandskab.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det har jo været en debat om flere midler i dag, og det, vi har tilkendegivet, er, at regeringen ønsker at bruge pengene bedre. Det er derfor, vi har sagt, at vi ønsker en forbrugerklagerreform, hvor flere må tage ansvar, så det ikke kun er det offentlige, der skal løfte byrden.

Ministeren kommer bærende med en pose penge, og vi vil gerne se tingene på en lidt anden måde, som hr. Ole M. Nielsen og fru Marianne Jelved har sagt her fra talerstolen i dag. Spørgsmålet er jo: Når et vandværk springer, skal man så bevilge flere penge til karklude, eller skal man slå en prop i hullet? Vi gør faktisk det sidste.

Med hensyn til det internationale vil jeg gerne sige, at Kommissionen har i oktober 2001 fremlagt en grønbog om den fremtidige regulering af markedsføringsreglerne i EU. Danmark støtter brug af rammeregler i stedet for detailregulering, og rammelovgivningen kan jo suppleres af en ikke udtømmende liste over forbudt markedsføring. Vi har opfordret Kommissionen til at fremlægge et konkret forslag til rammeregler, og Danmark vil fremme et konkret forslag under formandskabet. Det er vanskeligt at sige, hvor langt sagen kan nå under formandskabet, men det er næppe realistisk, at vi kan nå frem til en beslutning om konkrete regler.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Hr. Erik Larsen for en kort bemærkning, og så skal jeg bede om mere ro i salen.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg bliver nødt til at sige til fru Ritt Bjerregaard, at det faktisk er synd for fru Bjerregaard, at man er kommet til den erkendelse, at man ikke har formuleret denne forespørgsel tilstrækkelig bredt til, at vi måske kunne være gået i gang med en mere bred politisk diskussion om hele forbrugerpolitikområdet, herunder det internationale.

Jeg er altså nødt til at sige, at det er en meget snæver formulering, der er i forespørgslen. Det er en formulering, som knytter sig meget tæt til finansloven for 2002 og regeringens handlinger. Det er jeg nødt til at sige, men jeg synes selvfølgelig, det er lidt synd for fru Bjerregaard.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Der er ikke noget særligt uklart i den forespørgsel, må jeg sige til hr. Erik Larsen. Det er simpelt hen sådan, at en del af forbrugerarbejdet foregår uden for landets grænser, og når man laver de besparelser, der direkte henvises til i forespørgslen, har de derfor også nogle konsekvenser for det arbejde, der foregår i EU. Det er sådan set også min kommentar til økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13.25

Det er godt med en grønbog, og det er jo fint at støtte indholdet i en grønbog. Men der er en lang række udvalg, der arbejder med de ting, som har brug for, at der er en dansk repræsentation, og har brug for, at forbrugerorganisationerne kan være til stede, kan deltage i arbejdet og præge det med danske synspunkter. Men konsekvenserne af den finanslov, der er vedtaget her i Folketinget, er jo, at nogle af de muligheder forsvinder, og derfor er der en sammenhæng mellem finansloven og vores mulighed for internationalt og europæisk engagement i forbrugerpolitikken.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er primært til hr. Erik Larsen fra Venstre: Det er selvfølgelig korrekt, enhver kan jo læse de ord, der står i forespørgslen, men det er jo på den anden side fuldstændig umuligt, som fru Ritt Bjerregaard sagde for et øjeblik siden, at ansøge forbrugerpolitikken som noget, der er isoleret inden for Danmarks grænser. Hvis regeringen havde fundet, at forespørgslen var for snæver, havde det derfor klædt regeringen som minimum at anlægge en europæisk vinkel på forbrugerpolitikken, så det er ingen undskyldning.

Men nu tager jeg altså ordet fra hr. Erik Larsen – forstået på den måde, at når det kommer til stykket, er Venstre også fuldstændig enig med dem, der har rejst forespørgslen: Man kan ikke undlade at se forbrugerpolitikken i en international sammenhæng. Det er umuligt at gøre andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V.54 af Erik Larsen (V), Carina Christensen (KF) og Ole M. Nielsen

(KRF) (se foran) vedtoges med 58 stemmer (V, DF, KF og KRF) mod 42 (S, SF, RV og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Lissa Mathiasen (S), Ole Sohn (SF) og Marianne Jelved (RV).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Forespørgsel nr. F 33:

Forespørgsel til fødevarerministeren:

»Hvordan vil regeringen sørge for, at vi fortsat har en høj fødevarerikkerhed, når antallet af salmonella- og campylobacteriltilfælde stiger, når der skæres ned i antallet af undersøgelser af pesticidrester i frugt og grønt, og når hertil kommer udviklingen i antallet af tilsætningsstoffer?«

Af Ritt Bjerregaard (S), Jørn Jespersen (SF) og Martin Lidegaard (RV).

(Forespørgslen anmeldt 21/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 4/4 2002).

Begrundelse

Ritt Bjerregaard (S):

Præsidenten for Landbrugsraadet, hr. Peter Gæmelke, siger i Landsbladet i uge 10, at han er meget glad for den nuværende regering, for når man sammenholder regeringens finanslovforslag med det, der var lagt op til af den tidligere regering, har det givet et plus på mere end 400 mio. kr. til de danske landmænd; heri indgår BSE-kompensation og meget andet.

Det er ikke noget, der er til gavn for fødevarerikkerheden, og det er ikke noget, der er til gavn for forbrugerne, men det er til glæde for Venstres naturlige vælgergruppe, nemlig landmændene. Det er på den anden side lidt svært at se, hvad det egentlig er, De Konservative har fået.

Men når vi i samråd og i onsdagsspørgetiden spørger til fødevarerikkerheden, er der ikke råd til noget, og ministeren har desværre ikke penge til at gøre noget. Små virksomheder kan ikke få hjælp. Beløbet er skåret væk, selv om der var en EU-medfinansiering på 50 pct., og fødevareregionerne får skåret medarbejdere væk. Ministeren

siger egenkontrol, men de, der skal holde øje med det, skal også spare.

Kl. 13.30

Antallet af laboratorieprøver skal begrænses, frugt og grønt skal ikke længere undersøges så grundigt for pesticider, og ministeren har ikke råd til at fortsætte den forrige regerings plan om at stoppe udenlandsk frugt og grønt med sprøjterester fra den 1. januar 2003. Det ville klart have været en meget stor fordel for forbrugerne, det blev vi for nylig belært om via Kræftens Bekæmpelses store undersøgelse, og det er klart, at det også havde været en stor fordel for danskproduceret frugt og grønt. Men igen var ministerens svar, at det havde hun ikke råd til, selv om hun havde råd til at give landmændene et ekstra beløb.

Vi glæder os selvfølgelig over, at ministeren følger den tidligere regerings salmonellahandlingsplan, men skulle den ikke følges op af en plan for campylobacter? Den tidligere regering gjorde det klart, at fødevarerikkerheden havde højeste prioritet, også over for industrien, men sådan er det ikke mere. På trods af, at den tidligere regering ønskede en øjeblikkelig udfasning af transfedtsyrer i margarine, giver ministeren industrien en længere overgangsperiode.

Vi har rejst debatten her i dag for at høre ministerens redegørelse for fødevarerikkerheden. Vi betragter fødevarerikkerhed som et offentligt anliggende, og vi lægger vægt på sikkerhed, sundhed og kvalitet.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Jeg skal takke ordføreren for at have begrundet forespørgslen og sige, at jeg kom til at præsentere den forrige forespørgsel. Vi er rettelig, som der står på tavlen, i gang med F 33, som alene er rettet til fødevarerministeren, og nu er det fødevarerministeren for besvarelse.

Besvarelse

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Siden forslaget til finanslov for 2002 blev fremsat, har der været en udbredt interesse for, hvordan regeringen ville sikre det høje niveau for fødevarerikkerhed i Danmark.

Jeg har ved flere lejligheder over for Folketinget redegjort for baggrunden for de planlagte effektiviseringer og også de konsekvenser, som ville komme ud af dem, og jeg forstår utrolig godt interessen for denne sag, for den er jo væ-